

POSTANOWIENIE Z DNIA 13 GRUDNIA 2005 R.

III KK 318/05

Odroczenie wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego utraty mocy obowiązującej art. 607t § 1 k.p.k. (przepis art. 190 ust. 3 Konstytucji i art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym) oznacza, że w tym czasie nie można na podstawie art. 55 ust. 1 Konstytucji odmówić wykonywania europejskiego nakazu aresztowania, wydanego przez inne państwo wobec obywatela polskiego.

Przewodniczący: sędzia SN E. Strużyna.

Sędziowie SN: J. Dołty (sprawozdawca), J. Steckiewicz.

Prokurator Prokuratury Krajowej: A. Pogorzelski.

Sąd Najwyższy w sprawie Roberta G., w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu aresztowania, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2005 r. kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść Roberta G. od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 19 maja 2005 r.,

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie i sprawę p r z e k a z a ł do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 maja 1995 r. Sąd Okręgowy w L. nie wyraził zgody na przekazanie do Republiki Federalnej Niemiec, ściganego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w dniu 16 marca 2005 r. przez Prokuratora przy Sądzie Krajowym we Frankfurcie nad Menem, obywatela Rzeczypospolitej Polskiej Roberta G.

W motywach rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy stwierdził, że przepis art. 607t § 1 k.p.k. jest niezgodny z art. 55 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który ustanawia zakaz ekstradycji obywatela polskiego, zaś przekazanie osób w oparciu o procedurę odnoszącą się do wykonania ENA stanowi szczególną uproszczoną formę ekstradycji. Niekonstytucyjność przyjętych w art. 607t § 1 k.p.k. uregulowań stwierdził w orzeczeniu wydanym w dniu 27 kwietnia 2005 r. (P 1/05) Trybunał Konstytucyjny, który nie uchylił jednocześnie mocy obowiązywania tego przepisu, pozostawiając ustawodawcy 18-miesięczny okres na doprowadzenie zgodności prawa krajowego z wymogami unijnymi. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ulega jednak wątpliwości, że w aktualnym stanie prawnym, zawarty w art. 8 Konstytucji prymat bezpośredniego stosowania ustawy zasadniczej przed prawem krajowym nie może być skutecznie kwestionowany, nawet jeżeli wynikający z niekonstytucyjności przepisów Kodeksu postępowania karnego skutek, w postaci braku zgody na przekazanie osoby ściganej, odbiega od celu zamierzonego w decyzji ramowej Rady Europejskiej z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

Od powyższego postanowienia Prokurator Generalny wniósł – na podstawie art. 521 k.p.k. – kasację na niekorzyść Roberta G., zarzucając rażąco i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa karnego procesowego – art. 607t § 1 k.p.k., polegające na niewyrażeniu zgody na

przekazanie do Republiki Federalnej Niemiec, ściganego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, wydanego w dniu 16 marca 2005 r. przez Prokuratora przy Sądzie Krajowym we Frankfurcie nad Menem, obywatela Rzeczypospolitej Polskiej Roberta G., mimo że w czasie wydawania orzeczenia przepisy prawa karnego procesowego stanowiły podstawę wyrażenia zgody w przedmiocie przekazania. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Trybunał Konstytucyjny, stwierdzając w wyroku z dnia 27 kwietnia 2005 r., P 1/05, niezgodność art. 607t § 1 k.p.k., w zakresie w jakim zezwala on na przekazanie obywatela polskiego do państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z art. 55 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, orzekł jednocześnie, że przepis ten traci moc z upływem 18 miesięcy od dnia ogłoszenia. W uzasadnieniu tego wyroku zawarto jednoznaczne stwierdzenie, że odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej art. 607t § 1 k.p.k. ma ten skutek, że w okresie 18 miesięcy od ogłoszenia wyroku TK przepis ten (o ile wcześniej nie zostanie uchylony bądź zmieniony przez ustawodawcę), mimo, że obalone w stosunku do niego zostało domniemanie konstytucyjności, powinien być stosowany przez wymiar sprawiedliwości.

Pogląd o zachowaniu mocy obowiązującej przepisów, określanych jako względnie niekonstytucyjne, przez czas wskazany w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, zaakceptowany został w judykaturze Sądu Najwyższego (por. uchwała z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, z. 9, poz. 136; wyrok z dnia 29 marca 2000 r., III RN 96/98, OSNP 2000, z. 13, poz. 500; postanowienie z dnia 12 marca 2003 r., I PZ 157/02, OSNP 2004, z. 14, poz. 244).

Odroczenie utraty mocy obowiązującej art. 607t § 1 k.p.k. na okres 18 miesięcy oznacza, że nie można skutecznie powoływać się na art. 55 ust. 1 Konstytucji i odmawiać wykonywania europejskich nakazów aresztowania, wydanych przez inne państwa wobec obywateli polskich, gdyż w istocie stanowiłoby to zaprzeczenie instytucji odroczenia utraty mocy obowiązującej przepisu uznanego przez Trybunał za niezgodny z Konstytucją.

Z powyższych względów, podzielając stanowisko autora kasacji, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L.